

Atmintinė pacientui **KAIP PASIRUOŠTI LABORATORINIAMS TYRIMAMS**

PASIRUOŠIMAS LABORATORINIAMS TYRIMAMS

Norint gauti tikslų ir teisingą laboratorinio tyrimo rezultatą, svarbu, kad jūs būtumėte tinkamai pasiruošęs ėminio paėmimui.

Labai svarbu, kad:

- laikytumėtės instrukcijų, kaip pasiruošti prieš tam tikrus laboratorinius tyrimus;
- įspėtųmėte asmenį, kuris ima ėminį, apie tai, kad galimai nesilaikėte instrukcijų, kaip pasiruošti prieš laboratorinius tyrimus, nurodytumėte, ką darėte kitaip, nei rekomenduojama;
- įspėtųmėte asmenį, kuris ima ėminį, apie vartojamus vaistus;
- įspėtųmėte asmenį, kuris priima jūsų pačių paimtą ėminį, jeigu imdami laboratoriniam tyrimui reikalingą ėminį, nesilaikėte rekomendacijų.

BENDROJI INFORMACIJA (DAŽNIAUSIAI UŽDUODAMI KLAUSIMAI)

Kur yra įsikūręs Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų (toliau – VUL SK) Laboratorinės medicinos centras (toliau – LMC)?

VUL SK LMC yra įsikūręs Santariškių gatvėje 2, Vilniuje. VUL SK LMC turi tris nutolusius padalinius:

- VUL SK LMC Infekcinių ligų diagnostikos ir Tuberkuliozės tyrimų laboratorijas, kurios įsikūrusios Santariškių g. 14, Vilniuje;
- VUL SK LMC Vaikų ligų diagnostikos laboratoriją, kuri įsikūrusi Santariškių g. 4, Vilniuje.

Kur galėčiau rasti informaciją apie VUL SK LMC atliekamus tyrimus bei šių tyrimų pamatinių biologinių verčių intervalus ar klinikinių sprendimų ribas?

LMC atliekamų tyrimų sąrašas pateiktas VUL SK tinklalapyje www.santa.lt: Aktuali informacija → Atliekami tyrimai. Ten pateikiami LMC atliekamų tyrimų pamatinių biologinių verčių intervalai ar klinikinių sprendimų vertės ir kainos.

Kada galiu atvykti duoti veninio kraujo tyrimams, kuriuos man paskyrė gydytojas VUL SK Konsultacijų poliklinikoje?

Pacientams, turintiems gydytojo siuntimą laboratoriniams tyrimams atlikti, kraujas iš venos imamas LMC E202, E203, E204, E206 ir E207A kab. darbo dienomis 7.15–18.00 val.

Naujausia informacija visada pateikiama VUL SK tinklalapyje www.santa.lt: Pacientams ir lankytojams → Centrai → Laboratorinės medicinos centras → Kontaktai.

Ar LMC atliekami laboratoriniai tyrimai, už kuriuos sutinku susimokėti pats?

Taip, prašymai mokamiems tyrimams priimami LMC E207 kab. darbo dienomis 7.30–17.00 val., šeštadieniais 8.00–14.00 val. Prašymai mokamiems tyrimams Vaikų ligų diagnostikos laboratorijoje priimami 003 kab. Santariškių g. 4, Vilniuje, darbo dienomis nuo 8.00 iki 15.00 val. Naujausia informacija visada pateikiama VUL SK tinklalapyje www.santa.lt: Pacientams ir lankytojams → Centrai → Laboratorinės medicinos centras → Kontaktai.

Kodėl mano paimtas ir atgabentas ėminys gali būti nepriimtas?

Šlapimo, išmatų ir spermos ėminiai, surinkti į įvairius buteliukus nuo vaistų, stiklinius indelius nuo majonezo, grietinės, sulčių ar kt., nepriimami, nes laboratorijos darbuotojai negali atsakyti už tyrimų, atliktų iš ėminių, paimtų į netinkamą talpyklą, rezultatus.

PASIRUOŠIMAS KRAUJO TYRIMUI

Kada geriausia atvykti duoti kraujo laboratoriniams tyrimams atlikti?

Geriausia atvykti tarp 8.00 val. ir 14.00 val.

Ar privalau atvykti duoti kraujo tyrimams nevalgęs?

Visais atvejais prieš planinius kraujo tyrimus rekomenduojama atvykti nevalgius bent 8–12 val. Jei to padaryti nepavyksta, svarbu apie tai įspėti kraują imantį asmenį, nes kai kuriais atvejais tai gali lemti netikslius tyrimo rezultatus.

Ar galiu atvykti duoti kraujo tyrimams iš ryto atsigėręs tik kavos ar arbatos?

Ne. Prieš duodant kraujo tyrimams nerekomenduojama gerti saldžių ir tonizuojančių gėrimų. Galima gerti tik vandenį.

Ar ryte, prieš atvykstant duoti kraujo tyrimams, surūkyta cigaretė gali paveikti mano laboratorinių tyrimų rezultatus?

Rekomenduojama bent 2 val. iki kraujo paėmimo nerūkyti ir nevartoti kitų nikotino turinčių produktų.

Ar galiu sportuoti bei užsiimti kita intensyvia fizine veikla prieš kraujo paėmimą?

Ne. Rekomenduojama bent 24 val. iki kraujo paėmimo neužsiimti jokia didelio intensyvumo fizine veikla.

Kaip turėčiau elgtis atvykęs duoti kraujo tyrimams?

Atvykus duoti kraujo, kol būsite pakviestas į procedūrų kabinetą, derėtų ramiai pasėdėti bent 10–15 min.

Ar mano vartojami vaistai gali paveikti laboratorinių tyrimų rezultatus?

Taip, todėl labai svarbu kraują imantį asmenį informuoti apie tai, kokius vaistus vartojate ir kada tai darėte paskutinį kartą. Svarbu žinoti, kad:

- jei vartojate oralinius antikoaguliantus, gali būti nustatomi klaidingi kraujo krešėjimo tyrimų rezultatai: *lupus* antikoaguliantų, baltymo C, baltymo S, atsparumo aktyvintam baltymui C (APCR), antitrombino.
- 10 dienų prieš geležies tyrimą negalima vartoti geležies preparatų;
- 3 dienas prieš gliukozės toleravimo mėginį negalima vartoti gliukozės apykaitą veikiančių vaistų;
- prieš skydliaukės hormono tiroksino ir/arba laisvo tiroksino tyrimus negerkite vaisto levotiroksino, vaistą išgerkite po kraujo paėmimo.

Ar labai svarbu koku laiku paimamas kraujas laboratoriniams tyrimams?

Kai kada labai svarbu, koku laiku paimama kraujo tyrimams atlikti, nes kai kurių laboratorinių tyrimų rezultatai įvairiu paros metu skiriasi. Svarbu žinoti, kad:

- kartojant hormonų, geležies, kalio, natrio tyrimus, kraują patartina imti tuo pačiu paros

laiku;

- nerekomenduojama menstruacijų metu tirti geležies koncentracijos kraujyje. Tyrimą geriausiai atlikti praėjus 2 savaitėms po menstruacijų;
- moterų lytinių hormonų tyrimų rezultatai priklauso nuo mėnesinių ciklo, todėl tyrimus būtina atlikti gydytojo nurodytą dieną.

Ar kitos medicininės procedūros gali paveikti mano laboratorinių tyrimų rezultatus?

Kai kurios medicininės procedūros, jeigu jos buvo atliekamos prieš duodant kraujo, gali paveikti tyrimų rezultatus. Derėtų kraują imantį asmenį įspėti apie prieš tai atliktas kitas medicininės procedūras. Svarbu žinoti, kad:

- nerekomenduojama atlikti kraujo tyrimo po rentgenologinių ir ultragarsinių tyrimų, masažo, vandens procedūrų;
- prieš prostatos specifinio antigeno ir laisvo prostatos specifinio antigeno tyrimus negalima atlikti rektalinio, veloergometrinio tyrimo, prostatos biopsijos.

PASIRUOŠIMAS ŠLAPIMO TYRIMUI IR JO SURINKIMAS

Kokia talpykla yra tinkama šlapimui surinkti?

Šlapimas turi būti renkamas į specialiai tam skirtus vienkartinius šlapimo surinkimo indelius (žr. 1 pav.). Jeigu šlapimas bus renkamas atlikti mikrobiologinį tyrimą, turi būti naudojamas vienkartinis sterilus šlapimo surinkimo indelis (tokie indeliai parduodami supakuoti sandariame maišelyje). Vienkartinį šlapimo surinkimo indelį galima įsigyti vaistinėje. **Kitokio tipo indeliai nėra tinkami šlapimui surinkti!**

1 pav. Šlapimo surinkimo indelis.

Koks šlapimo kiekis turėtų būti surinktas?

Jeigu šlapimas renkamas automatizuotam šlapimo tyrimui ar biocheminiams tyrimams (pvz.: baltymo ar albumino), tinkamas šlapimo kiekis yra apie 10–50 ml. Jeigu bus atliekamas šlapimo pasėlis, derėtų surinkti apie 5–10 ml šlapimo. Jei šlapimas tiriamas dėl tuberkuliozės, renkama į sterilų šlapimo indelį, ėminio kiekis – apie 10 ml. Ar surinkote tinkamą šlapimo kiekį, galima patikrinti pagal ant vienkartinio šlapimo indelio esančią skalę.

Kada nerekomenduojama rinkti šlapimo laboratoriniams tyrimams atlikti?

Atlikti šlapimo tyrimą nerekomenduojama:

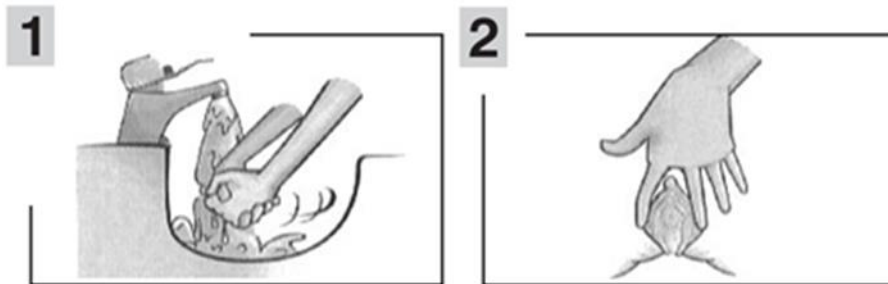
- jeigu per 24 val. prieš automatizuotą šlapimo tyrimą vartojote vitamino C;
- moterims menstruacijų metu;
- jeigu 24 val. prieš tyrimą patyrėte sunkų fizinį krūvį;
- jeigu jums per 24 val. prieš tyrimą atliko procedūrą su rentgenokontrastinėmis medžiagomis;
- jeigu jums buvo atlikta procedūra su fluoresceino tirpalo injekcija, šlapimo rinkti nerekomenduojama 24 val. nuo šio tirpalo injekcijos pabaigos.

Kaip MOTERIMS tinkamai paimti šlapimo ėminį (žr. 2 ir 3 pav.)?

- Nusiplaukite rankas tualetiniu muilu ir vandeniu arba nusivalykite higienine servetėle.
- Nausausinkite rankas.
- Šalia savęs turėkite švarų surinkimo indelį. Venkite pirštais liesti jo vidų.
- Apsiplaukite išorinius lytinius organus, įskaitant ir šlaplės sritį, dušu arba drungnu vandeniu ir nuvalykite drėgnu popieriniu rankšluosčiu (arba sterilia higienine servetėle), nenaudodamos jokių dezinfekuojančių medžiagų.

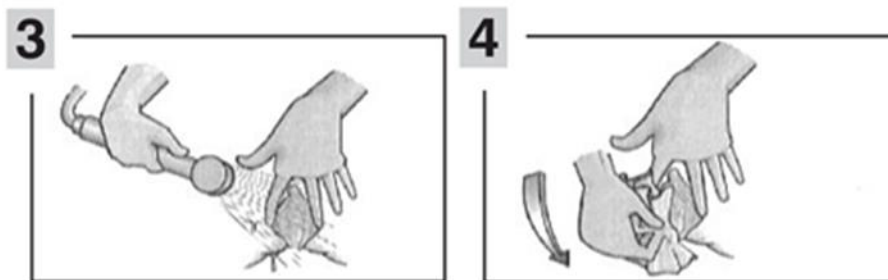
- Nusausinkite.
- Kai šlapinsitės, leiskite pirmai šlapimo porcijai nutekėti į tualetą (antį).
- Surinkite viduriniąją šlapimo porciją į indelį. Jeigu šlapimas renkamas lytiškai plintančių sukėlėjų tyrimams PGR (polimerazės grandininė reakcija) metodu, į sterilų indelį surenkama pirma rytinio šlapimo porcija.
- Likusiam šlapimui leiskite nutekėti į tualetą.
- Pasišlapinusi sausai nuvalykite išorinę indelio dalį, sandariai uždarykite dangteliu ir ant indelio etiketės užrašykite vardą ir pavardę, ėminio surinkimo datą ir laiką.
- Jeigu turite gydytojo duotą lipduką su savo ligos istorijos numeriu, užklijuokite jį ant indelio identifikacijai skirtoje vietoje ir šalia užrašykite ėminio surinkimo laiką.
- Jei turite klausimų, kreipkitės į tyrimus paskyrusį gydytoją arba laboratorijos personalą.

2 pav. Moterų vidurinės šlapimo porcijos surinkimas, lytinius organus apsplovus vandeniu

1 Nusiplaukite rankas

2 Praskleiskite lytines lūpas

3 Nuplaukite išorinius lytinius organus vandeniu

4 Nusausinkite tualetiniu popieriumi valydami žemyn

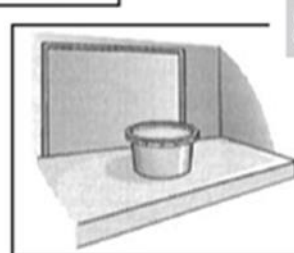

5 Pirma šlapimo porciją nuleiskite į tualetą

6 Surinkite apie 50 ml šlapimo į indą, nenutraukdami šlapintis. Venkite liesti indo vidų

7 Perteklinį šlapimą nuleiskite į tualetą

8 Palikite ėminį ant priėmimo stalo

3 pav. Moterų vidurinės šlapimo porcijos surinkimas, išorinius lytinius organus nuvalius drėgna servetėle.

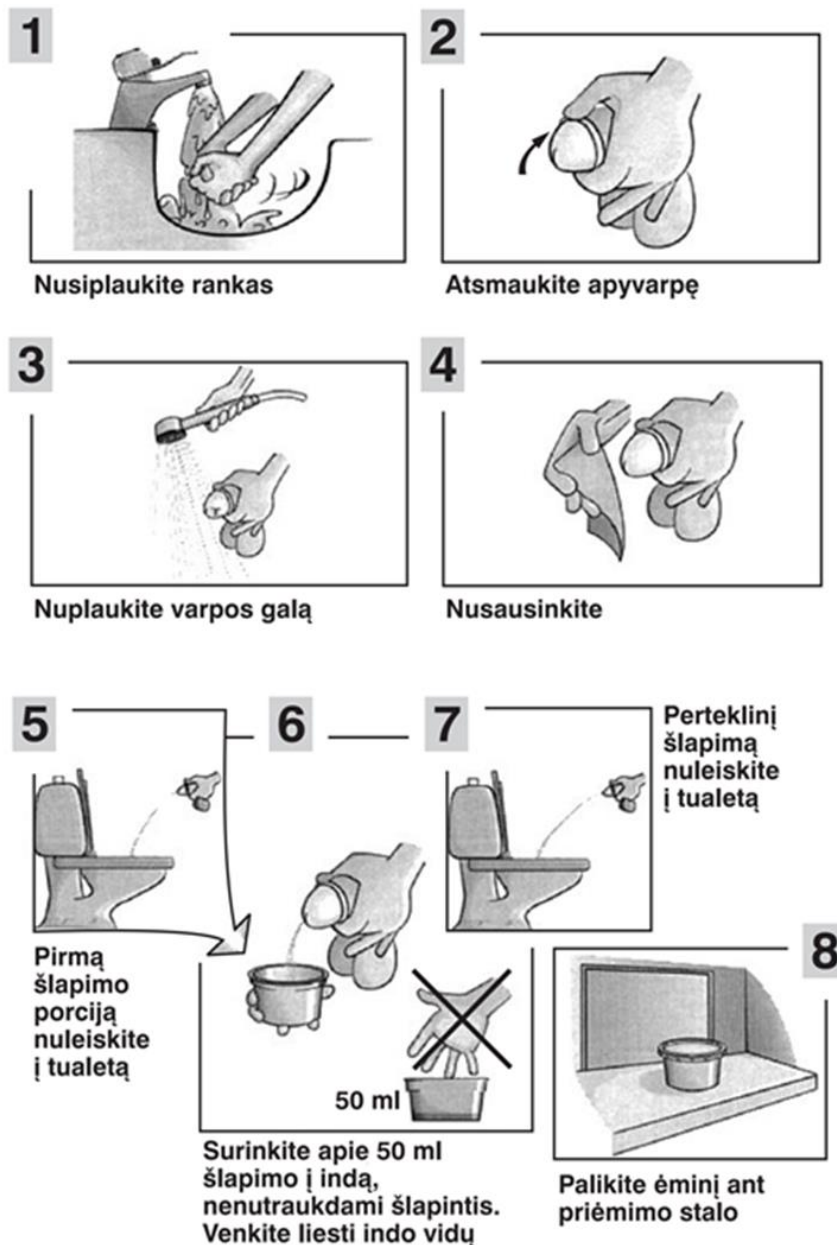
Kaip VYRAMS tinkamai paimti šlapimo éminį (žr. 4 ir 5 pav.)?

- Nusiplaukite rankas tualetiniu muilu ir vandeniu arba nusivalykite higienine servetėle.
- Nusausinkite rankas.
- Šalia savęs turėkite švarų surinkimo indelį. Venkite pirštais liesti jo vidų.
- Apnuoginkite šlaplę, atsmaukite apyvarpę.
- Nuplaukite varpos galą, įskaitant sritį, kur atsiveria šlaplė, dušu arba drungnu vandeniu ir

nuvalykite popieriniu rankšluosčiu (arba sterilia higienine servetėle), nenaudodami jokių dezinfekuojančių medžiagų.

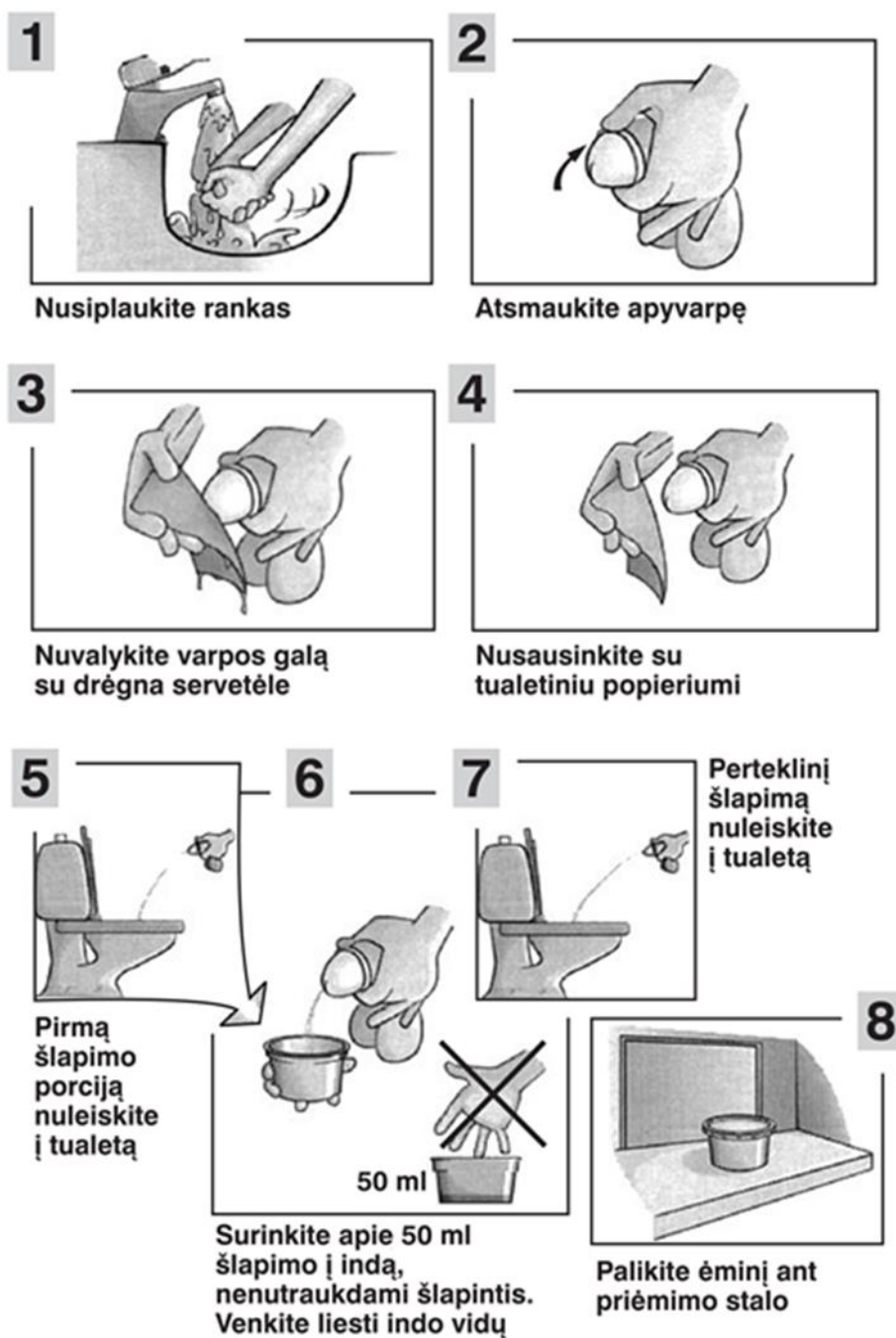
- Nusausinkite varpą.
- Kai šlapinsitės (stovėdami arba sėdėdami), leiskite pirmai šlapimo porcijai nutekėti į tualetą (antį).
- Surinkite vidurinę šlapimo porciją į indelį. Jeigu šlapimas renkamas lytiškai plintančių sukėlėjų tyrimams PGR (polimerazės grandininė reakcija) metodu, į sterilų indelį surenkama pirmą rytinio šlapimo porcija.
- Likusiam šlapimui leiskite nutekėti į tualetą.
- Pasišlapinęs sausai nuvalykite išorinę indelio dalį, sandariai uždarykite dangteliu ir ant indelio etiketės užrašykite vardą ir pavardę, ėminio surinkimo datą ir laiką.
- Jeigu turite gydytojo duotą lipduką su savo ligos istorijos numeriu, užklijuokite jį ant indelio identifikacijai skirtoje vietoje ir šalia užrašykite ėminio surinkimo laiką.
- Jei turite klausimų, kreipkitės į tyrimus paskyrusį gydytoją arba laboratorijos personalą.

4 pav. Vyrų vidurinės šlapimo porcijos surinkimas, lytinius organus apsiplovus vandeniui.

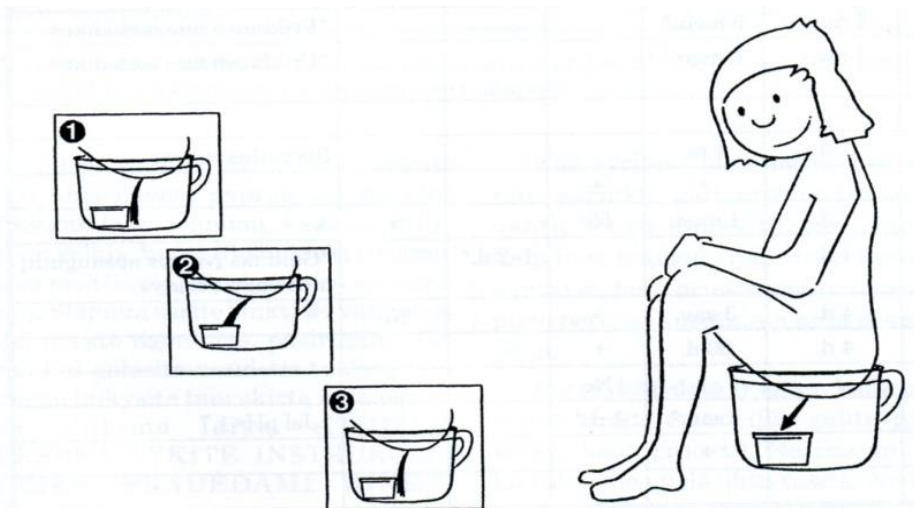
5 pav. Vyrų vidurinės šlapimo porcijos surinkimas, išorinius lytinius organus nusivalius drėgna servetėle.

Kaip VAIKAMS tinkamai paimti šlapimo éminį (žr. 6 pav.)?

- Nusiplaukite rankas tualetiniu muilu ir vandeniu arba nusivalykite higienine servetėle.
- Nusausinkite rankas.
- Šalia savęs turėkite švarų surinkimo indelį. Venkite pirštais liesti jo vidų.
- Įdėkite vienkartinį šlapimo surinkimo indelį į puoduką. Vidurinė šlapimo porcija gali būti surinkta jiems sėdint ant puoduko, į kurį įdėtas surinkimo indelis (žr. 6 pav.).
- Vyresni vaikai gali naudotis suaugusiųjų instrukcijomis.
- Jei turite klausimų, kreipkitės į tyrimus paskyrusi gydytoją arba laboratorijos personalą.

6 pav. Vidurinės šlapimo porcijos surinkimas.

Kaip tinkamai surinkti paros šlapimo ėminį?

- Jei renkant paros šlapimą reikalingi konservantai, laboratorijos specialistai juos duos ir patars kaip naudoti.
- Paros šlapimą rinkite į 2,5–3 litrų plastiko indus, kuriuos galima įsigyti vaistinėse (žr. 7 pav.).
- Rinkdami šlapimą, indą laikykite vėsiai, ypač vasarą, geriausiai 2–8 °C temperatūroje ir apsaugokite nuo tiesioginių saulės spindulių.
- Prieš kiekvieną šlapinimąsi nusiplaukite rankas ir išorinius lytinius organus.
- **Prieš pradėdami rinkti paros šlapimą, būtinai nusišlapinkite į klozetą, kad šlapimo pūslė liktų tuščia. Fiksuokite laiką ir nuo jo rinkite šlapimą tiksliai 24 val.** (pvz., 13 val. nusišlapinkite į klozetą; šlapimo rinkimo pradžia – 13 val.; visą parą rinkite visą šlapimą ir paskutinį kartą nusišlapinkite į indą tiksliai kitą dieną 13 val.).
- Baigę rinkti šlapimą, užsukite dangtelį, užklijuokite etiketę, kurioje užrašykite vardą, pavardę, šlapimo rinkimo pradžią ir pabaigą (val. min.), datą.
- Užklijuokite lipduką su jūsų ligos istorijos numeriu, jeigu jį davė gydytojas ar slaugytoja.

7 pav. Indai paros šlapimui rinkti.

Kaip greitai reikia pristatyti šlapimo ėminius į laboratoriją?

Šlapimą pristatykite į laboratoriją 18–25 °C temperatūroje per 2 val. nuo jo surinkimo.

PASIRUOŠIMAS IŠMATŲ TYRIMUI IR JŲ SURINKIMAS

Kokias talpyklas naudoti išmatoms surinkti?

Išmatos renkamos į specialius išmatų indelius (jų galima įsigyti vaistinėse, žr. 8 pav.). Kitokios talpyklos išmatoms rinkti **netinka**.

Kada išmatos koprologiniam tyrimui gali būti netinkamos?

Išmatos, gautos po klizmos procedūrų, taip pat vartojant žvakutes, laisvinamuosius ir kitus vaistus, turinčius įtakos išmatų formavimuisi, koprologiniam tyrimui netinka.

8 pav. Indeliai išmatų surinkimui.

Kaip pasiruošti ir surinkti išmatas koprologiniam tyrimui?

Koprologiniam tyrimui specialiai ruoštis nereikia:

- į indelį išmatų paimkite šaukšteliu (įdėtas į indelį) iš 3–4 vietų, ypatingai atkreipkite dėmesį į gleives, kraujo gumuliukus, juos būtinai paimkite tyrimui;
- surinkę išmatas, uždenkite dangtelį, užklijuokite etiketę, kurioje užrašykite savo vardą, pavardę ir ėminio surinkimo datą;
- užklijuokite brūkšninio kodo lipduką su jūsų ligos istorijos numeriu, jeigu jį davė gydytojas arba slaugytoja.

Kaip pasiruošti išmatų tyrimui dėl reakcijos slaptam kraujavimui?

Prieš išmatų tyrimą dėl reakcijos slaptam kraujavimui:

- 3–4 dienas nevalgykite termiškai neapdorotos mėsos, žuvies;
- 24–48 val. iki tyrimo nevalgykite vaisių ir daržovių, kurių sudėtyje yra peroksidazės (krienų, žiedinių kopūstų, šparaginių pupelių, obuolių, apelsinų);
- 2 dienas prieš tyrimą nenaudokite aspirino, skrandį dirginančių nesteroidinių ir steroidinių vaistų nuo uždegimo, geležies preparatų;
- 48 val. prieš tyrimą negerkite alkoholio.

Kontraindikacijos tyrimui dėl reakcijos slaptam kraujavimui

- Menstruacijos. Jų metu rinkti išmatas negalima, reikia palaukti kol praeis 3–4 dienos po jų;
- Kraujuojantys hemoroidai arba kraujavimas iš virškinamojo trakto. Išmatų tyrimo rezultatai bus klaidingai teigiami.

Kaip surinkti išmatas pirmuonių ir jų cistų tyrimui?

- į indelį išmatų paimkite šaukšteliu (įdėtas į indelį) iš 3–4 vietų;
- uždėję dangtelį, užklijuokite etiketę, kurioje užrašykite savo vardą, pavardę ir ėminio surinkimo datą;
- užklijuokite lipduką su jūsų ligos istorijos numeriu, jeigu jį davė gydytojas arba slaugytoja;
- išmatas į laboratoriją pristatykite šviežias ir šiltas.

Kaip surinkti išmatas kirminų kiaušinėlių tyrimui?

Išmatas šiam tyrimui rinkite taip pat, kaip koprologiniam tyrimui, tačiau jei išmatose yra kirminų, jų narelių, juos reikia pristatyti į laboratoriją kartu su išmatų mėginiu.

Kaip pristatyti išmatų ėminį į laboratoriją?

Išmatų ėminius pristatykite į laboratoriją per 24 val. 18–25 °C temperatūroje.

Kaip surinkti išmatas spalinių kirminų (*Enterobius vermicularis*) kiaušinėlių tyrimui?

Tiriant išmatas dėl spalinių kirminų kiaušinėlių, ėminiui surinkti reikalinga skaidri, lipni plėvelė ir objektinis stiklėlis (juos jums duos tyrimą paskyręs šeimos gydytojas).

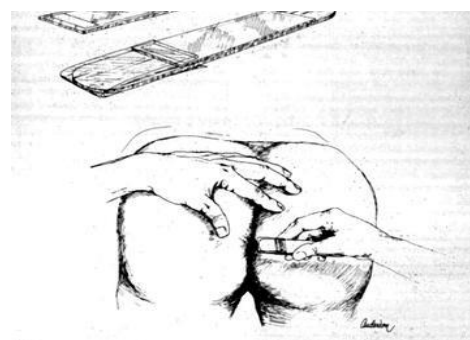
Rinkimo tvarka:

- po nakties miego nesituštinkite ir nesiprauskite;

- skaidrią plėvelę lipnia puse prispauskite prie išangės (žr. 9 pav.);
- plėvelę nuimkite ir lipnia puse prispauskite prie objektinio stiklelio;
- ant objektinio stiklelio (šlifuojoje dalyje) užrašykite paciento vardą, pavardę ir ėminio paėmimo datą;
- objekcinį stiklelį įdėkite į dėžutę taip, kad nepažeistumėte ėminio ir per 24 val. pristatykite į laboratoriją 18–25 °C temperatūroje.

Pastaba: procedūrą rekomenduojama kartoti 3 rytus iš eilės, nes tai padidina galimybę aptikti helmintozę.

9 pav. Ėminio surinkimas spalinių kirminų tyrimui.

SPERMOS ĖMINIO PAĖMIMAS

Kaip pasiruošti spermos ėminio paėmimui?

- Prieš rinkdami spermą 3–5 dienas susilaikykite nuo lytinių santykių ir nesimasturbuokite.
- 5–7 dienas prieš tyrimą negali būti atliekamas prostatos masažas.
- Nerekomenduojama vartoti stiprių alkoholinių gėrimų, vaistų.
- Tyrimas neatliekamas, jei vyras serga, karščiuoja.
- Negalima rinkti spermos į prezervatyvą, nes jame esančios medžiagos žudo spermijus.

Kaip surinkti spermos ėminį?

- Spermą rinkite pats masturbacijos būdu.
- Spermą surinkite į vienkartinį sterilų užsukamą indelį (jį galite įsigyti vaistinėje, žr. 10 pav.).
- Ant indelio uždėkite dangtelį ir užrašykite paciento vardą, pavardę, tikslų spermos surinkimo laiką ir lytinio susilaikymo dienų skaičių.
- Užklijuokite lipduką su jūsų ligos istorijos numeriu, jeigu jį davė gydytojas.

10 pav. Indelis spermos surinkimui.

Kaip pristatyti spermos ėminį?

Surinktą ejakulatą į laboratoriją pristatykite kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per vieną valandą nuo surinkimo. Išlaikykite ėminį kūno temperatūros.

SKREPLIŲ SURINKIMAS

Kokia talpykla tinka skreplių ėminiams surinkti?

Skrepliams surinkti geriausia naudoti plačiakaklį plastikinį vienkartinį indelį (galima įsigyti vaistinėse) (žr. 11 pav.).

11 pav. Indelis skreplių surinkimui.

Kada derėtų paimti skreplių ėminį?

Skrepliai dažniausiai renkami ryte prieš valgį. Produktyviausias kosulys būna po nakties išgėrus šiltų skysčių.

Kaip pasiruošti skreplių ėminio paėmimui?

Prieš skreplių rinkimą:

- nusiplaukite rankas su muilu ir vandeniu;
- išsivalykite dantis, jei yra protezai juos išsiimkite;

- virintu vandeniu išskalaukite burnos ertmę, nenaudodami jokių dezinfekcinių medžiagų;
- kelis kartus giliai įkvėpkite ir iškvėpkite, kosuliui paskatinti.

Kaip tinkamai surinkti skreplių ėminį?

- Skreplius atkosėkite iš giliai ir išspjaukite į atidengtą indelį;
- atsikosėkite kelis kartus, kol surinktų skreplių kiekis bus apie 1 ml;
- jei skreplius renkate dėl tuberkuliozės nustatymo, jų kiekis ne mažiau 3 ml;
- indelį uždenkite, ant jo užrašykite savo vardą, pavardę ir skreplių surinkimo datą;
- užklijuokite lipduką su jūsų ligos istorijos numeriu, jeigu jį davė gydytojas ar slaugytoja.

Kaip tinkamai pristatyti skreplių ėminį į laboratoriją?

Skrepliai turi būti pristatyti į laboratoriją per 2 val. nuo jų surinkimo 18–25 °C temperatūroje.

Kada bus atliktas tyrimas?

Tyrimų atlikimo laikas priklauso nuo kraujo, šlapimo ar kito ėminio pristatymo į laboratoriją laiko ir nuo pačio tyrimo atlikimo procedūros. Dauguma biocheminių, hematologinių tyrimų atliekami tą pačią dieną. Todėl, jei kraują, šlapimą, išmatas, skreplius, spermą pristatysite iki 11–12 val., tyrimų rezultatus gausite tą pačią dieną iki 17 valandos. Ėminį pristatčius vėliau – kitą dieną.

Yra tyrimų, kurių atliekami kelias dienas (pvz., mikrobiologiniai pasėliai, kraujo, šlapimo tyrimai dėl tuberkuliozės) arba jie atliekami tik surinkus tam tikrą ėminių kiekį (molekuliniai tyrimai – virusų nukleorūgščių, kvėpavimo takų bakterinių infekcijų ir kai kurie kiti tyrimai), todėl atsakymo laukti gali tekti nuo 2 dienų iki 2–3 savaičių.

Išsamią informaciją apie tyrimų atlikimą Jums pateiks ėminius priimančios darbuotojai.

Kaip galiu sužinoti savo tyrimų rezultatus?

Savo laboratorinių tyrimų rezultatus galite sužinoti apsilankę pas laboratorinius tyrimus paskyrusį gydytoją. Jeigu buvo užsakyti mokami tyrimai, popierinis laboratorinių tyrimų protokolas, pateikus asmens dokumentą, išduodamas mokamų tyrimų kabinete. Visus savo laboratorinių tyrimų rezultatus galite peržiūrėti prisijungę prie VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Internetinės paciento kortelės (IPK). Internetinė paciento kortelė gali būti pasiekiama adresu <https://viva.santa.lt/ip>